

Grön upphandling

Genom att använda sin köpkraft vid valet av varor och tjänster så kan konsumenter och inköpare lämna ett viktigt bidrag till en hållbar utveckling.

Grön offentlig upphandling omfattar områden såsom inköp av energieffektiva datorer och byggkomponenter, belysningsutrustning, återvinningsbart papper, miljöbilar, miljövänlig kollektivtrafik, grön-el, hushållsmaskiner m.m.

Grön upphandling handlar dessutom om att föregå med gott exempel och påverka marknaden. Genom att främja miljöanpassad upphandling kan stora inköpare som företag och organisationer förse industrin med incitament att utveckla miljövänlig teknik. Inom vissa produktgrupper och tjänstesektorer kan effekterna bli stora eftersom de offentliga upphandlarna står för en stor andel av marknaden (t.ex. IT-utrustning, energieffektiva byggkomponenter, belysning m.m.).

Om man ser till livscykelkostnader av varor och tjänster så innebär grön upphandling att man sparar pengar och samtidigt skyddar miljön. Med gröna inköp kan man spara material, energi, minska avfall och föroreningar, och främja hållbart beteendemönster.

Den totala offentliga upphandlingen inom EU - det vill säga inköp av varor, tjänster och byggtreprenader av regeringar och offentlig sektor - beräknas till ca 16% av unionens bruttonationalprodukt, eller 1,500 miljarder euro 2002.

Rättsliga direktiv

Ramen för den nationella lagstiftningen om offentlig upphandling är det europeiska direktivet 2004/18/EG och direktiv 2004/17/EG. Dessa direktiv har ändrats under 2004 utifrån tolkningsmeddelandet den 4 juli 2001 av Europeiska kommissionen och domen från EG-domstolen den 17 september 2002 (mål C-513/99 - Concordia Bus, Finland) och den 4 december 2003 (C -448/01 - Wienelectricity). Direktiven fördjupar möjligheterna att införa miljöhänsyn i de tekniska specifikationerna och kriterier för tilldelning och genomförande av upphandlingen inom den offentliga upphandlingen.

Direktiven gäller för offentlig upphandling. Alla rättsliga principer såsom likabehandling, öppenhet, samt fri rörlighet för varor måste uppfyllas i upphandlingsförfarandet.

Grön upphandling i praktiken

Miljöanpassad offentlig upphandling är en systematisk process som bör ske stegvis.

Steg 1:

Överväg vilka produkter och tjänster som är mest lämpade utifrån deras miljöpåverkan såväl som andra faktorer, såsom t.ex. tillgänglig teknik och priser.

Steg 2:

Klargöra dina behov och uttryck dem tydligt. Välj en "grön titel" för att meddela er policy. Det är ett bra sätt att säkerställa öppenhet för potentiella leverantörer.

Steg 3:

Utarbeta tydliga och exakta tekniska specifikationer. Använd miljömärkning och / eller miljöfaktorer om möjligt. Miljömärkningar och tekniska specifikationer som kan användas finns i våra riktlinjer-guidelines här på hemsidan.

Steg 4:

Fastställa aktuella kriterier baserat på förteckningen över kriterier som anges i direktiven om offentlig

upphandling (direktiv 2004/17/EG, direktiv 2004/18/EG). Om möjligt använd miljökriterier för att säkerställa teknisk kapacitet att fullgöra kontraktet. Du hittar kriterier i våra riktlinjer och datablad.

Steg 5:

Fastställ tilldelningskriterier (i enlighet med direktiven om offentlig upphandling i EU) för "ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet". Då måste man definiera relevanta miljökriterier för att jämföra "gröna" erbjudanden med varandra (i de fall där de tekniska specifikationerna avgör om avtalet är "grönt"). Den andra möjligheten är att du tar relevanta miljökriterier som ett sätt att införa en miljödelt i förfrågan (i de fall där de tekniska specifikationerna inte avgör den "gröna" statusen) och ge det en viss viktning. Glöm inte att beakta livscykelkostnaderna.

Steg 6:

Att använda bestämmelser för genomförande av upphandlingen är ett sätt att fastställa relevanta miljöförhållanden utöver det gröna avtalet. Uppdragstagaren kommer att bli skyldig att uppfylla alla klausuler i kontraktet. Det vore optimalt om man kan insistera på miljövänliga transportsätt etc.

» Internationella upphandlingsregler

» Svenska upphandlingsregler

» E-handel